

**Procedury postępowania nauczycieli
w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży
demoralizacją i przestępczością
w Zespole Szkół w Łużnej**

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady postępowania z nieletnimi sprawcami czynów karalnych jest:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Dokumentem uściślającym zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia jest

Zarządzenie Komendanta Głównego Policji Nr 1619 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich (*Dz. Urzędowy KGP z dnia 12 listopada 2012 r., Nr 11*).

Dyrektorów szkół i placówek oświatowych oraz nauczycieli do podejmowania działań interwencyjnych w zobowiązuje

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Ustalenia ogólne

Naczelną zasadą obowiązującą przy wdrażaniu procedur jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, a w sytuacjach kryzysowych zabezpieczenie życia i zdrowia ucznia.

Możliwe sposoby powiadomienia dyrektora /wicedyrektora /pedagoga szkolnego o sytuacji zagrożeniu:

- telefonicznie (jeżeli posiada telefon przy sobie)
- przez osobę znajdującą się w pobliżu
- przekazuje informację przez wybranego z klasy ucznia

Każde zdarzenie niebezpieczne zagrażające uczniom dokumentujemy .

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa próbę samobójczą przewiduje się następujące działania

1.Stworzenie bezpiecznych warunków dla życia ucznia-zapewnienie opieki (odizolowanie od pozostałych uczniów) -Poinformowanie dyrektora/ wicedyrektora/pedagoga

2.Wezwanie pogotowia ratunkowego

3.Wezwanie Rodziców

4. Konieczność konsultacji psychiatrycznej/psychologicznej

5. Rozpoznanie możliwych przyczyn takiego zachowania

5.Monitorowanie sytuacji ucznia w szkole /stały kontakt z Rodzicami-jeżeli przyczyny leżą w rodzinie kontakt z instytucjami wspomagającymi szkołę

W przypadku, gdy nauczyciel zauważy samookaleczenie się ucznia na terenie szkoły

1.Udzielenie pomocy przedmedycznej /medycznej - powiadomienie dyrektora/wicedyrektora/pedagoga wychowawcy

2.W razie konieczności konsultacja medyczna –lekarz decyduje co dalej z osobą okaleczającą się

3. Wezwanie Rodziców

4. Przekazanie ucznia Rodzicom

5.Konsultacja psychologiczna

6.Monitorwanie zachowania ucznia i działań Rodziców

7.Powiadomienie sądu rodzinnego w sytuacji braku współpracy Rodziców ze szkołą

W przypadku, gdy nauczyciel pozyska informacje o samookaleczaniu się ucznia

1. Poinformowanie wychowawcy /dyrektora /pedagoga szkolnego
2. Poinformowanie rodziców ,o podejrzeniu okaleczania się przez syna/córkę
3. Rozmowa z uczniem w obecności Rodzica
4. W sytuacji potwierdzenia autoagresji wskazanie na konieczność konsultacji psychologicznej
4. Monitorowanie zachowania ucznia i utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicem

Procedura reagowania w szkole w sytuacji cyberprzemocy

W zależności, kto zgłasza przypadek cyberprzemocy, należy zweryfikować wiedzę na ten temat

1. Udzielić wsparcia ofierze przemocy
2. Zabezpieczyć dowody i ustalić okoliczności zdarzenia
3. Wyciągnąć konsekwencje wobec sprawcy przemocy oraz podjąć pracę nad zmianą jego postawy

Ustalenie okoliczności zdarzenia

1. Poinformowanie wychowawcy klasy, który informuje o tym dyrektora i pedagoga szkolnego następnie wspólnie przeanalizować zdarzenie i ustalić plan działania
2. Jeżeli cyberprzemoc miała miejsce w szkole ustalić i zanotować datę i czas otrzymania materiału, adres strony, numer telefonu komórkowego itp.-zabezpieczyć dowody (np. sfotografować, zapisać kopię).

3. Jeżeli to możliwe zidentyfikować sprawcę /jeżeli nie nawiązać kontakt z administratorem strony, policją zależy to od wagi publikowanych treści)

Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Zapewnić ucznia, że dobrze zrobił zgłaszając sprawę
2. Udzielić wsparcia i zrozumienia, poinformować Rodziców (jeżeli stan ucznia tego wymaga poprosić Rodziców do szkoły)
3. Zapewnić, że nikt nie ma prawa wobec Niego tak się zachowywać
4. Zapewnić, że szkoła zrobi wszystko aby tę sytuację rozwiązać podejmie właściwe działania wobec sprawcy
5. Monitorować zachowanie ucznia i obserwować jego stan emocjonalny

Działania wobec sprawcy

1. Powiadomienie rodziców zapoznanie z materiałem

2. Rozmowa z uczniem

- ustalenie przyczyn takiego zachowania
- komunikat, że nie akceptujemy w szkole żadnych form przemocy, zobowiązać do usunięcia niewłaściwych treści
- omówienie skutków i konsekwencji jego zachowania podjęcie kroków dyscyplinujących (sankcje określone w statucie szkoły)

Przy podejmowaniu decyzji należy wziąć pod uwagę

- rozmiar i rangę szkody (czy materiał został upubliczniony)
- czas trwania prześladowania
- świadomość popełnianego czynu
- motywację sprawcy
- rodzaj rozpowszechnionego materiału

3. Jeżeli Rodzice sprawcy nie współpracują ze szkołą a uczeń nie zaniechał dotychczasowego zachowania, dyrektor szkoły pisemnie zawiadamia sąd rodzinny

4.Policja powinna zostać wezwana natychmiast w sytuacji zagrożenia zdrowia bądź życia

Narkotyki i inne substancje przypominające środki uzależniające

- 1.Zabezpieczenie substancji np. w papierowej kopercie
- 2.Przeniesienie jej w bezpieczne miejsce
- 3.Powiadomienie dyrektora
4. Ustalenie okoliczności zdarzenia
- 5.Zawiadomienie policji przez dyrektora szkoły
6. Przekazanie policji zabezpieczonej substancji

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadomić o swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły /pedagoga szkolnego
2. Odizolować ucznia od reszty klasy, ze względów bezpieczeństwa pozostawić go po opieką pedagoga/wychowawcy /innego nauczyciela w razie potrzeby wezwać lekarza
3. Zawiadomić rodziców/opiekunów, których zobowiązuje się do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
4. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, informujemy ich, że wzywamy lekarza i o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje wezwany lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły . Tak samo postępujemy w sytuacji kiedy brak kontaktu z rodzicem
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki, papierosy (także papierosy elektroniczne) powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. **Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji. (Jeżeli zdarzenie ma miejsce w czasie lekcji powiadamia dyrektora /pedagoga) i te osoby prowadzą w/w działania**

2. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel/dyrektor po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

3. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania nauczycielowi **substancji przypominającej narkotyki**, pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Rodziców a w przypadku odmowy, wzywa policję która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

Agresywne zachowania uczniów

1 Nauczyciel /każdy inny pracownik szkoły reaguje/przerywa agresywne zachowanie słowa /czyny

2 Przekazuje informację wychowawcy /pedagogowi /dyrektorowi szkoły

3. Wychowawca/pedagog wyjaśnia sytuację konfliktową

4. Wychowawca /pedagog prowadzi rozmowy z ofiarą i ze sprawcą agresji /przemocy

5 Jeżeli uczeń często zachowuje się agresywnie lub stosuje przemoc zostaje objęty pomocą psychologiczno pedagogiczną (systematyczne spotkania z pedagogiem, rodzicami, konsultacja psychologiczna ustalenie mechanizmów powstawania agresji, stosowanie konsekwencji i kar statutowych)

Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wyzwiska, groźby, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców i ew. kuratora sądowego.
2. W każdym przypadku powiadomienie policji .
3. Natychmiastowe obniżenie oceny z zachowania oraz wpis do dziennika.
4. Nagana dyrektora szkoły
5. Oprócz wszczętych procedur prawnych, wyznaczenie rodzaju zadośćuczynienia (np. praca społeczna).

Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Upomnienie słowne.
2. Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
3. Powiadomienie wychowawcy klasy (nagana wychowawcy).
4. Powiadomienie Rodziców (prawnych opiekunów oraz ewentualnie kuratora sądowego).

5. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły.

Konsekwencje: zgodne ze statutem szkoły (nagana dyrekcji, przeniesienie do innego oddziału, karne przeniesienie do innej szkoły).

7. Obniżenie oceny z zachowania.

8. Systematyczne monitorowanie sytuacji przez z pedagoga szkolnego

Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych w czasie lekcji:

1. Uczeń nie może korzystać z telefonu komórkowego i innego urządzenia elektronicznego podczas zajęć lekcyjnych, o czym jest poinformowany przez wychowawcę klasy (urządzenie to podczas zajęć powinno być wyłączone).

2. W przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego podczas zajęć, nauczyciel nakazuje wyłączenie urządzenia (zablokowanie karty) a następnie odbiera mu je.

3. Odebrany telefon komórkowy lub inne urządzenie elektroniczne nauczyciel niezwłocznie oddaje do depozytu w sekretariacie szkolnym oraz informuje o zaistniałej sytuacji wychowawcę klasy.

4. W przypadku, gdy uczeń nie chce oddać telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego nauczycielowi, nauczyciel prosi przewodniczącego klasy o poinformowanie o tej sytuacji dyrektora szkoły.

5. Dyrektor szkoły bezzwłocznie informuje telefonicznie o tym fakcie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i zobowiązuje ich do osobistego zgłoszenia się po odbiór urządzenia.

6. W trakcie rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły informuje rodziców (prawnych opiekunów) o konsekwencjach wynikających z niestosowania się do ustaleń określonych w Statucie Szkoły (w tym kryteriach ocen zachowania).

W przypadku samowolnego opuszczania szkoły w czasie zajęć lekcyjnych

1. Pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny pedagogowi szkolnemu.

2. Ww. osoby niezwłocznie zawiadamiają Rodziców i umawiają się na rozmowę.

3. Z uczniem przeprowadzana jest rozmowa ostrzegawcza w obecności rodzica.

4. Uczeń otrzymuje uwagę w zeszycie uwag

5. Wychowawca nie usprawiedliwia nieobecności (nawet w sytuacji usprawiedliwienia od rodziców).

6. Jeżeli podobna sytuacja powtórzy się uczeń otrzymuje upomnienie, a następnie naganę

Używanie Wulgarne słownictwo

Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania.

1. Sam bądź z pomocą pedagoga przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem
2. Wpisuje uwagę w dzienniku.
3. Powiadamia wychowawcę klasy. Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy bądź pedagogowi szkolnemu, który wpisuje informację do dziennika lekcyjnego.

Demoralizacja – zgodnie z art.4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich – to naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych.